

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE JANA VOLKA: Analýza současného životního stylu podle G. Lipovetského a M. Maffesoliho

Diplomová práce Jana Volka vznikala v dostatečném časovém rozvrhu, autor ji pečlivě konzultoval co se týká koncepce, metody i obsahu, a tak jde o práci, se kterou jsem jako vedoucí velmi spokojen, a přesně naplňuje cíle, které jsme si s autorem předsevzali – detailně zmapovat myšlenky a názory dvou pronikavých analytiků dnešní doby Gillese Lipovetského a Michela Maffesoliho, kteří stojí na pomezí sociologie a sociální filosofie, a následně přiložit k sobě a porovnat jejich do značné míry zcela protikladné koncepce, jak s ohledem na jednotlivá témata, tak s ohledem na klíčovou otázku, zda-li stále žijeme v období postmoderním, nebo se rýsuje doba se zcela specifickými postoji, představami a hodnotami, jež si zasluhuje specifické vymezení a označení.

Práce má odpovídající a logickou strukturu – ve dvou třetinách autor na základě primární i sekundární literatury detailně mapuje koncepce obou těchto autorů zvlášť, v poslední třetině práce, založené primárně na autorově invenci a schopnosti samostatné interpretační komparace a konfrontace, pak dochází k vlastnímu velmi detailnímu porovnání a kritickému zhodnocení. Rád bych zdůraznil, že ač jde o autory řazené do oblasti sociologie, jejich metoda je spíše sociálně filosofická s poměrně častými exkurzy do oblasti kulturních studií, mediálních studií a etiky. Práce má tak výrazně interdisciplinární rozměr a otevírá tak celou řadu témat a souvislostí v rámci izolovaných oborů nepostřehnutelných nebo nepovšimnutých. Autor zde přesvědčivě dokazuje schopnost proniknout do hloubky zpracovávaných textů, schopnost výstižné a přesné parafráze a následné interpretace v nových souvislostech. Jeho způsob zacházení s literaturou je bezchybný po obsahové i formální stránce a zvlášť si cením, že celá třetina práce je založena na jeho vlastní analytické a kritické invenci. Autor si umí klást v průběhu svého přemýšlení správné otázky, postupovat přesně k předsevzatému cíli a nenechat si příliš zaplést do vedlejších uliček nebo pojmových nejednoznačností. Vytknout mu lze snad jen občasný sklon k přílišné šroubovanosti delších souvětí, což však mívá dopad na míru srozumitelnosti jen ve výjimečných případech a logika vedení myšlenek a skladba témat je vždy jasná. Mnohdy naopak překvapí neotřelými, vtipnými a výstižnými obraty typu: „*Přístupy obou autorů se často zdají být jako den a noc, pracovní týden a víkend, jako podnikatel v obleku a rebelující punker*“ (s. 71). Text je tak pro čtenáře stále něčím překvapující a svým způsobem podnětný a čtivý, tím spíše, že pojednává o záležitostech „*každodenních, řeklo by se povrchních, avšak ve své povrchnosti zásadních a nikoli bezcenných*“ (s. 84).

Detailnější zhodnocení obsahové stránky přenechávám oponentovi, snad bych zdůraznil jen jeden z pozoruhodných závěrů práce. Otázka, nakolik stále žijeme v postmoderním stylu života a nakolik přecházíme do fáze zřetelně odlišné (Lipovetským formulované jako „hypermoderna“) se ukazuje jako dvojnásobně paradoxní generační záležitost – slovy autora „*současná mladá generace, naplňující (...) Maffesoliho předpoklady, ale i Lipovetského prizma celé společnosti šedesátých let, udržuje společnost v postmoderně, na rozdíl od generace starší, která je hypermoderní, byť je v mnohém, především v kultu mládí, inspirována generací mladou*“ (s. 83). Neboli mladá generace paradoxně pokračuje v ideálech z dob mládí generace starší, zatímco ta už zakládá zcela novou epochu paradoxně založenou na zesílení, umocnění a novém přeformulování toho, vůči čemu se v mládí kriticky vymezovala.

Diplomovou práci Jana Volka doporučuji k obhájení a navrhuji známku **výborně**.

PhDr. Vít Erban, Ph.D.
Katedra filosofie a religionistiky TF JU
25.4. 2014 v Českých Budějovicích

